

NRARAARAARA JISQS NYE NA IKPÉ AMAUGHA

Matiu 26:47-68; 27:1, 2, 11-26

IHEOMUMU 63 - Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: “Eledara ya anya, o bu kwa onye madu rara aka; onye nwere otutu ihe-ngbu na onye mara ọria nke-oma” (Aisaia 53:3).

Ejidere Jisqs Dị ka Onyemkpọrọ

Kraist emeriwọ n'agha Ya nke imemmuo site n'igbu ikpere n'ekpere nye Nna Ya, ụdị ekpere ahụ nke ọsịso gbara Ya, ị ka óké ọkpurukpu ọbara. Ma ugbu a O biliri were nwayọ jee Ya na ndị náesouzo Ya izute onyeiro ahụ. O gwara ndị náesouzo Ya na onye ahụ nke náarara Ya nye nọ nso; ma tupu O kwubie okwu, igwè ndiagha nke ndị Rom na ndị ọjọọ nke ndị odeakwukwọ na ndị Farisii bịa, náejị mmaagha na osisi. Judas onye náedu igwè mmadụ ahụ wee gbaa ọsọ n'iru ịjé isutu Jisqs ọnu. Aga echè na óké ihere gaeme ya n'ihì omume anogidesighiike ya, na o gaghi achọ ka onye o bula nime ndị náesouzo Kraist hụ ya, kama nke a so kwa ná mkwekorita nke ya na ndị isi nchụàjà kwekorita.

Jisqs abururwori onye ị nwayọ nwe kwa obioma n'ebe mmadụ niile nọ. O jeghariri náeme iheoma. Ma ugbu a ndiyo Ya bịa n'ochichiri náejide Ya ịka onye mkporo, na ịka onye náeme iheojoo. Jisqs alusoghi ha ọgụ; kama o ị ihe ị ike banyere ijide Ya. Mgbe o bula ndị isi nchụàjà zigaara ndị mmadụ ijide Jisqs, mgbe ha laghachiri, náejideghi Ya, náání ihe ngọpu ha naabụ na “O digh mgbe o bula madu kwuru okwu ị otú a” (Jon 7:46). Okwu ọnu Ya achughachiwo ndị ahụ bịa ijide Ya. Ọbuná ugbu a nime ogige ahụ, ebe igwè ndị ajọ mmadụ nọ, ha laghachiriàzụ wee daa n'ala mgbe Jisqs gwara ha na o bụ Ya bụ onye ha naachọ. O kariri mmadụ. O bụ Ọkpara Chineke, nwee kwa ike niile n'Eluigwe na nke ị n'eluwa ma o buru na O choro ịi ya mee ihe. O gaghi ekwewori ka ndị ajọ mmadụ a kee Ya agbụ. Chineke ga ezitewori Ligion (usù) iri na abuo nke ndị mmuozì (nke bụ ihe ị ka puku iri asaa 70,000 maobu kari) nke otu nime ndia gaenwewori ike ibibi ndiyo Kraist site náání n'imetu ha aka. Kama nke a abughi uche Chineke. “Oge hour” nke Onyenzoputa eruwo, agaje kwa igbu Ya ịka Nwaaturu Ngabiga.

Adighike Nke Mmadu ma Ewezuga Chineke

Were ndị mmuozì ahụ Jisqs gaakporori tunyere mmaagha ntakiri ahụ nke Pita. Náání ihe Pita puru ime bu ibipu nti onye náeje ozi. Otú a ka adighi ike anyi si ị mgbe anaaji ya tunyere ike nke Chineke anyi. Otú o ị, asi na o bụ uche Chineke na ndị náesouzo Ya gaaluru Onyenwe ha ọgụ, otu onye gaemewori ihe ị ukwu. “O buru na Chineke diri ayi, ọnye nēmegide ayi?” (Ndi Rom 8:31); na “Otú nwoke nime unu nāchu nnu ndikom abua na ọgu-iri: n'ihì na JEHOVA, bú Chineke-unu, Ya onwe-Ya bu onye nāluru unu ọgụ” (Joshua 23:10). Óké igwè ndiagha ahụ na mmaagha na ubè ha agaghi apu ime ihe o bula ma asi na o bụ uche Chineke na Kraist gaagbanari ha.

Jisqs kwere ka ndiagha ahụ duru Ya jee n'ulo ikpe; ndị náesouzo Ya niile wee gbanari Ya. Jisqs, Onye churu àjà kachasi ukwu nke apuru ichu -- O nyere ndu Ya n'ihì ndiyo Ya -- o ị ka O nweghi otu enyi ná oge hour ahụ nke O choro inyeaka kachasi ukwu. Anyi agaghi ahụ Onyenzoputa n'anya n'ihì ugwo ahụ O kwuru?

Ndi àmà Ugha

Na mbu, eduru Jisqs gaa n'ulo onyeisi nchụàjà. Akporo ndi àmà ibia kwueokwu megide Jisqs, ma o dighi onye ahuru, n'ihì na o dighi ihe ọjọ o bula O mere. Emesia ndi àmà ugha abuo guzoro ma ha abuo ekwekoritaghì ọbuná na àsì ha na àsì. Igbaàmà ha agaghi aburwori ihe agaewere, kama iwe naewe ndi Ju nke ukwu nke mere na ha mere ịka agaasi na o ị ịka iwu si ị. Otú nime ndi ahụ na agbaàmà kwuru na Jisqs sirì “Mu onwem gākwatu ulo nsọ a nke ejiri aka me, n'ubochi atọ M'gēwu kwa ulo ọzọ nke anējigh aka me” (Mak 14:58). Ma nke a abughi ihe Jisqs kwuru. Okwu Ya bụ “kwatunu ulo nsọ a, n'ubochi atọ, M'gēweli kwa ya elu” (Jon 2:19). O naekwu ihe banyere aru nke Ya Onweya, wee náekwu na otu onye ga ebibi ya, kama Ya Onweya gaenwe ike iweli ya elu ọzọ. O dighi ihe O kwuru banyere iwu ulọ.

Ozo, Onyeisi nchụàjà gwara Jisqs ka O gbaàmà megide Onweya. Nke a kwa naemegide usoro iwu nke ndi Sanhendrin, bú nnoko ahụ nke naachi ndi Ju. Ọbuná asi na mmadụ kwenyere na ya bụ onye ikpe mara, agaghi ewe àmà o naagba megide onweya. Apuru ima ya ikpe náání site n'àmà eziokwu nke mmadụ abuo ndi ọzọ nke kwekorita.

Ndi ahụ buru Jisqs onummiri n'iru, ha tiri Ya ihe; ha gwara Ya okwu naenweghi nsopuru. Ihe ndia niile naemegide usoro iwu nke ndi Ju. Anaewere onye o bula ejieji na o meghe ihe o bula rue mgbe achoputara na o mere ihe ahụ; kama iwe ndi ahụ mere ha ka ha chefue ihe niile anaeme ịka iwu si ị.

Nkwuputa Kraist kpasuru onyeisi nchụàjà ahụ iwe nke ukwu na o dowara uwe ya, wee nye iwu ka emee ka Jisqs nwuo. N'ezie ndi Ju ekwekoritawori nka n'etiti onweha tupu amalite ikpe ahụ. Ikpe ahụ bụ náání ihe ngosi anaahụ anya ịi zaa ajuju o bula agaaju banyere mkporo ahụ nke ị ngwangwa.

Ngonari Nke Pita

Ólee ebe Pita nọ mgbe Onyenzọputa na ahụ ahụ nke mweda n'ala a? O soro n'ebe di anya, imata ihe gaje ime, o nọ kwa n'ọndu di egwù. Nke mbu, o cheghị nche, kpere kwa ekpere, ọzọ kwa o soro Jisọs n'ebe di anya. Ndiya bu nzokwu abuo nke anyi niile naaghaghị igba mgbá iguzogide. Mgbe anyi rapuru ikpe ekpere na igu Okwu Chineke – iso Onyenweanyi naakparita uká -- ohere di ukwu naabata n'etiti anyi na Onyenzọputa; o buru kwa na anyi agaa n'iru n'uzo di otu a, anyi gaemesi gonari Onye-ahụ nke gbatara mkpuruobi anyi.

Mgbe onwunwa biakutere Pita, o nweghi ike iguzo. Náání nwaagboghọ naeje ozi boro ya ebubo ibu onye naesozo Jisọs, o wee gonari. Nke a bu Pita onye kwuru okwu na nganga na ya gaje inwu n'ihia Jisọs. Lee otu anyi si buru ndi naadighiike maoli mgbe anyi naatukwasio n'idiike nke onweanyi! N'oge naadighi anya ndiozo matakwará Pita, o wee goọ kwa na o dighi mgbe ya matara Jisọs. N'ikpèazụ iwe were ya nke ukwu na o nuru iyi duo kwa ikwu.

Ikwa ákwá nke Otú Ókéokukú

Na mberede, ma eleghiana, nye Pita n'olu di elu dika egbèluigwe, otu ókéokukú wee kwaa ákwá. Gini mere nke a ji mee ka o maa jijiji? N'ihia na Jisọs adowo yari akananti si tupu okéokukú akwáákwa na Pita gaagonari Ya ugbò atọ. Jisọs nukwara olu ókéokukú ahụ mgbe o kwará, wee tugharia anya mwute Ya n'ebe onye ahụ nwere inokwu n'obi naesozo Ya nọ, ma o dighi ike. O, lee udi mwute nke Pita nwere! O matara na Onyenwe ya kwuru eziokwu n'ebubo Ya niile megide Ya; o wee puo n'ezí kwaa ákwá di ilu.

Ma olileanya diri Pita. O chèghariri. O bughi idi ukwu nke mmehie ha gaamechiri ndi mmehie uzo iba n'Eluigwe, kama o bu iju ichèghari. Pita chèghariri ewee zoputa ya, o wee mesia buru ide ná nzuko ahụ, wee mee ka ndi naesozo Kraist ndiozo diike. N'ubochi Pentikost, mgbe o natasiri owuwummiri nke Mmuo Nso, o kwuru okwu Chineke di ebube na azoputara puku mmadu atọ n'otu ubochi ahụ. Mgbe otutu arọ nke iluolu n'ikwesị ntukwasio gasiri, egburu ya n'ihia Kraist ahụ onye o gonariworori otu mgbe.

Ikpe Ekpebiri Ngwangwa

Rue ugbu a, o bu n'ulo Kaiafas ka anọ náekpe ikpe ahụ, ma n'isi ututu ewee kpebie na Jisọs kwesiri onwu. Dika iwu ndi Ju si di, ekwesiri ikpe ikpe ahụ rue ubochi atọ; agaanu olu okwu n'ubochi nke abuo, ndi ikpe ahụ gaeme ihe nta o bua ha nwereike ime ka obi ha wee puo n'ikpe ahụ, n'ubochi nke atọ ha gaezokota wee kwue ihe ha kpebiri. O buru na onye ikpe naekwugide onye ahụ anaebio ebubo, o puru igbanwe obi ya; ma o buru na o kwuwori na “ikpe amaghi ya” na mgbe mbu, o pughi igbanwe nke a nke putara na anaenye onye o bua ohere ka o laa dika onye ikpe náamaghi. Ma ikpe ekpere Jisọs adighi otu ahụ. Ekpere ya ngwangwa nime ‘hour’ olenale n'abalị.

O Dighi Iheojoo Jisọs Mere

Ndi Ju nọ n'okpuru ochichi nke ndi Rom, ikpe o bua nke metutara inwanwu kwesiri ije n'aka ndi Rom ka ekpebie ya. Ya mere n'isi ututu, igwèmmadu ahụ ndi iwé naewé kuuru Onyemkpoko ha jee n'ulo ikpe Pailat. Mgbe Pailat na Jisọs kwuchara okwu nwa oge, o si “Ahughm ihe kwesiri ahuhu mmehie n'aru Nwoke a.” Nke a adighi ndi Ju mma. Ha chorọ ka Pailat maa Ya ikpe onwu n'okwuonu ha, náekpeghị ikpe ahụ nkeoma. O gaabu na Pailat apughi itukwasio n'okwu ha?

Kraist n'iru Herod

Mgbe Pailat nuru na Jisọs si na Galili puta, o wee chee na ya puru irapu ikpebi ihe o bua site n'izigara Ya Herod, onye bu onyeisi ochiagha nke ndi Rom n'akuku obodo ahụ. Obi di Herod uto ihu Jisọs n'ihia na o nwo banyere olobube di ichiche O luru, wee náeche na ya gaahu ihe di ebube. Ma Onyenweanyi adighi alu olobube Ya iji mee ka obi toọ ndi náachọ ihu ihe iribaama uto. Mgbe Jisọs gbara nkiti n'ebubo niile nke Herod boro Ya, ndiagha mere Ya ihe ochi, wee yibe Ya uwe ododo, wee náeme ka ha naenye Ya nsopuru. Herod achoghi ikpebi ihe o bua, ya mere na akpoghachiri Jisọs n'iru Pailat.

Jisọs kaobu Barabas?

N'oge a nwunye Pailat arowo nro ojoo, egwù naatu ya na o buru na Pailat amaa Jisọs ikpe onwu, óké nsogbu gaabiakwasị ha. Egwù tukwara Pailat, o wee cheta na o bu omen'ala irapu otu onye Ju eji n'ulomkpoko arọ o bua n'oge Ngabiga. Eleghiana, o roputara nwoke jokasiri njo o puru icheta, onye gburu mmadu nke mewokwara ka obi loo ndi mmadu mmiri; o wee gwa ndi Ju ka ha were otu, maobu nwoke ojoo ahụ maobu Jisọs, ka ha chorọ. O chere n'ezie na ha gaachọ Jisọs, kama ha tiri mkpu si “wepu nwoke a ma rapuru ayi Barabas.” Pailat chere na obi ha gaajuru ma o buru na ya apia Jisọs utari; mgbe ahụ o gaenwe ike irapu Ya, kama ha niile tisiri mkpu ike si “kpogide Ya n'obe.” (O bu kwa ihe náemegide iwu ha ipia mmadu utari tupu ekpebie ikpe).

Pailat matara n'onweya na Jisọs bu Onye eziomume, ma o nweghi agbamume iguzo n'ihia ahụ o maara na o bu ihe ziriezi. O tury egwù ndi ahụ. O guzoro n'iru ha wee kwoo aka ya abuo iji gopu onweya n'iru omume ojoo ahụ o naeme, ma ikpéomuma ya n'iru Chineke bu ihe anaapughi isachapu.

Ahụhụ nke Ndị Ju

Ndị Ju siri, “Obara-Ya di ayi n’isi, di kwa n’isi umu-ayi.” Asị na ha maara ihe ha naekwu! N’oge náadighi anya mgbe Jisọs nwusiri, ebibiri Jerusalem, ndị Ju wee hụ óké ahụhụ di egwù. Dịka onye akụkọ anaakpọ Josefus si dee, egburu ha mmadụ otù nde na otù narị puku (1,100,000) wee dọrọ puku mmadụ iri na asaa (97,000) n’agha. Nke ahụ bụ náání mmalite nke ihe mgbu ha. Ha ka nọkwa nime ahụhụ rue taa n’ihi na ha amataghị Mesaia ha mgbe Ọ bịa, wee were obi ojqọ maá ya ikpé ọnwụ ihere bụ ọnwụ nke obe. Mgbe Jisọs gaabịa ọzọ, ndị Ju gaamata Ya, ha gaetikwara Ya aka n’obi “bú Onye ha mapùworo” (Zekaraia 12:10).

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

1. Ònye raara Jisọs nye? N’ihi ego ole?
2. Òlee ebe igwemmadụ ahụ iwé naewé chọtara Jisọs, n’oge di añaa nke ụbọchị?
3. Gịnị mere ndị náesouzọ Jisọs mgbe ejidere Ya dịka onyemkpọrọ?
4. Èkpere Jisọs ikpè nkeoma?
5. Gịnị ka ha kpebiri, ahụhụ gịnị ka ha si na Ọ gaahụ?